Ar pascha wisuschehkliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no plkst. 8 fahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

37. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 11. Sestdeen, 14. martâ. 1892.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Nujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Wezaki un skola.

IV.

Bet te nu juhs jautasat, eesaukdamees: waj tad skolotajs ir tahds, ka winsch teescham war tapt behrneem wisôs atgadijumôs par labu preeksch sihmi? Es saku: Winam jabût tahdam! Winsch nedrikst buht needre, kuru wehjsch schurp un turp swaida; bet winam jabût par weenu no Latwijas osoleem. Ir teesa, ka schinî sinâ skolotaja usdewums ir tik augsts, ka winsch naw gandrîs nemaz zilwekam sasneedsams, pilnigi sasneedsams; jo skolotajs pilnigs schinî sinâ tikai tad buhtu, kad winsch pawisam brihws buhtu no zilweku wahjumeem un nepilnibam; bet tà ka nu tahda zilweka naw, tad ari skolotajs pilnigs schinî sinâ nebûs; winsch gan zihnisees, schinî sinâ pilnibu sasneegt, bet to wisu nekâd nepanâks. Bet domasim atkal tà: Ja ari skolotajs teescham buhtu schinî sinâ tas wispilnigakais, tad wehl buhtu leels jautajums, waj laudis winu par tahdu turetu, jo pateesibâ nemot, sche nahk loti leelâ swarâ tas, par kahdu winu behrnu wezaki tura. Un par lauschu leelum leelo wairumu runajot, jaatsist, ka tee gan neweena zilweka, un ja tas ari buhtu engels no debesim, tikai zilweka gihmî, neturetu par labu un pilnigu; jo zilweki ik weenam peedomà sawas wainas klaht un tà tad winsch teek notaisits par nelabu. Kà schinî sinâ ar zilweku spreedumeem eet, to jau redsejam pee ta, kuram nekahdas wainas nebija, un tomêr winu sita krustâ. Kà tas tanis laikôs bija, tà tas ari scho balsu deenu ir. Tà tad, ja ari skolotajs wisu pilnibu preeksch sawa amata buhtu sasneedsis, tad tomêr tas neko nelidsetu, preeksch behrnu wezakeem winsch buhtu slikts. Un kapèz? — Tapèz, ka pasaule, launà pasaule, sawâ widû neko labu nezeesch. Wina rauga to par nelabu padarit, bet ja tas neisdodas, tad to tomêr isdara ar apmeloschanu un launas slawas zelschanu. Tahda ir pasaule un tahdi, ar kas isnehmumeem, ir behrnu wezaki. Esmu pats peedsihwojis, ka behrnu wezakeem tas ir kà dadsis azî, ja behrni no sawa skolotaja labu domà. Tee isleeto tos wisneleetigakos neekus, lai skolotaju behrnu azis notaisitu par neleeti. Zik daudz wini zaur to saweem behrneem kaitê, kas to lai isteiz! Domajat: jau leels zilweks no ta nepeenem pat wislabakâs mahzibas, kam winsch newar tizet, kur tad nu behrns to peenems no tahda, no kura winu wezaki to wislaunako runà. Behrnam tak naw pascham sawas pahrleezinaschanâs, winsch newar pats laba no launa noschkirt, un ja nu wina wezakee, kuri tak winam jagodà kà Deewa weetneeki, no wina skolotaja launu runà, kà tad lai winsch us to klausas? kà lai peenem wina mahzibas? Ai, tas ir pawisam ne-eespehjami, tas samaitâ arweenu! Waj nu behrns greesch skolotajam, jeb ari wezakeem muguru, kà tas arween mehdz buht, tomêr launums arween tahdâ atgadijumâ noteek; jo neweenam no scheem winsch nedrikst, tà sakot, muguru greest. Winam abi jazeena un tad tikai winsch sasneegs sawu pilnibu.

Mihlee wezaki! Atlaujat, ka sawu rakstu par skolas un behrnu wezaku sastahwu beigdams, wehl reis us to aisrahdu, ka schi nebuhschana ir weens no muhsu sadsihwei wisleelakeem launumeem. Winsch ir it kà sehta wisai zilweku attihstibai preekschâ, winsch ir kà kahds nahwigs tahrps, kas apkârt lodà un isgrausch wisas daitâ attihstibas kozina dahrgàs saknites. Es sinu, zik loti juhs sawus masinos mihlejat, zik dahrgi wini jums! Nu, tad pee schihs juhsu swehtàs mihlestibas es juhs luhdsu, atmetat naida domas pret skolu, atmetat eenaidu pret skolotaju, ar to tad atwehrsat plaschus wahrtus zilweku attihstibai, bet par wisàm leetam: „Noleezeet tos melus un runajat pateesibu, jo mehs esam lozekli sawâ starpâ!"

P.

Rigas Latw. teatra komisija

muhs luhguse, issinot schahdu winas nospreedumu:

Rigas Latweeschu beedribas teatra komisija issola trihs godalgas: pirmo 150, otro 100 un trescho 75 rublu leelu, par winai eesneedsamàm trim labakàm original-lugam.

Noteikumi, kas pee sazenschanàs jaeewehro, ir schahdi:

1) Lugas weela janem weenigi is Latweeschu dsihwes tagadnê, Latweeschu wehstures, waj Latweeschu teikam.

2) Luga pehz satura war buht nopeetna waj ari jautra.

3) Lugai wajaga buht tik garai, ka tahs israhdischana aisnem wisu teatra wakaru.

4) Isdaritaju personu skaits lugâ nedrikst buht pahrak leels.

5) Manuskriptam wajaga buht skaidri rakstitam, tà ka to weegli war salasit.

6) Ja lugâ dseedaschanas gabali eepihti, tad wajadsigàs notis manuskriptam peeleekamas klaht.

7) Luga jaeesuhta lihdz 1893 gada 1. majam us teatra komisijas preekschneeka wahrdu.

8) Lihdz ar lugu, us kuras wahka, bes titula, jausraksta kahds teikums (motto), autoram jaeesuhta wina wahrds un adrese slehgtâ, ar lugas motto apsihmetâ kuwerâ.

9) Teatra komisijai ir teesiba, godalgotâ lugâ tiklab daschus teikumus, kà ari weselus skatus pehz wajadsibas pahrlabot, paihsinat waj ari pawisam islaist.

10) Godalgotà luga paleek sazeretaja ihpaschums. Teatra komisija ar godalgas ismaksaschanu eemanto tikai israhdischanas teesibu us wiseem laikeem.

11) Tiklidz godalgotà luga israhdischanai buhs atlauta, godalga autoram tiks ismaksata.

12) Eekam luga us Rigas Latweeschu beedribas skatuwes naw israhdita, sazeretajs nedrikst atlaut to israhdit zitur.

13) Ja par nederigàm atsihtas lugas 6 mehneschu laikâ sazeretaji nebûs atprasijuschi atpakal, tad tahs lihdz ar pee tahm peederoscheem kuwereem, tiks isnihzinatas.

Rigâ, 2. martâ 1892. g.

Teatra kom. preekschneeka weetn.: Kr. Bergs.
Rakstwedis: Rud. Blaumanis.

Luhgums dahrskopjeem.

Pehdejâ laikâ ari muhsu tehwija pahrpluhdinata ar daudzàm augku koku sugam, un weens pahrdewejs usslawê wairak nekà otrs sawu prezi, tà ka weenkàrsçs semkopis, gribedams eerihkot dahrsu, nesin, kahdu sugu stahdit kahdu ne; un tomêr ir daudz aboliu un zitu augku sugu, kuras nepawisam neder kopt muhsu klimatâ un apstahklôs, gan neauglibas, gan ari negahrdu augku dehl. Pagahjuschâ gadâ, noturot dahrskopju sapulzi, daudzi muhsu semkopju dahrskopji issazija wehleschanos, lai Jelgawas L. B. Semkop. Nodala eewahktu sinas par to, kuras sugas wislabaki audzet muhsu apstaklôs. Eewehrojot scho wehleschanos, S. Nodala greeschas ar luhgumu pee wiseem muhsu dahrskopjeem, eesuhtit atbildes us sekoscheem jautajumeem:

1) Kahds sugas nosaukums?

2) Kahdâ laikâ augli no koka nonemami?

3) Waj koks ir isturigs, t. t. waj panes wehlakàs pawasara salnas, kà ari seemas salu?

4) Waj panes ari wehjainas weetas jeb waj-prasa aiswehjâ?

5) Kahdâ semê koks audsinats: waj stiprâ mahlâ, mahlainâ smilti, weeglâ smiltî, augstâ waj semâ weetâ? un kahda semei apakschkahrta? peeminot ari to, kahdâ semê, pehz kopeju domam, ta un ta suga labaki isdodas.

6) Waj augli turas zeeti us koka, jeb waj birst weegli nost?

7) Kad augli eenahkas? Sewischki tas wehrâ leekams pee seemas ahboleem, kuri eenahkas pilnigi tikai seemas mehneschôs.

8) Kà augli isturas seemâ usglabajot? Waj nesawist?

9) Waj tirgôs daudz top peeprasiti?

10) Kahdam mehrkim augli wislabaki noder, waj
a) galda ahboleem?
b) wirumu (saftu) eewehrischanai?
c) schahweschanai?

Bes tam katrs wehl war peeminet sewischki koka labàs ihpaschibas un labumus.

Atbildes S. N. luhdz eesuhtit lihdz 1. julijam sch. g. Kad atbildes buhs sawahktas, tad Semkop. Nodala uslûgs wehl dahrskopjus us kopigu sapulzi, kur tad kopigi no wisàm augku koku sugam iswehlès derigakàs un eenesigakàs.

Semkop. Nodalas preekschneeks: J. Wagners.
Rakstneeks: J. Birsneeks.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par prahwneeku pasinoschanu pee meerteesneschu sapulzem un teesu palatam us prahwas isspreeschanas laiku. Walsts padome, pahrspreeduse teesu ministra preekschlikumu par prahwneeku pasinoschanu pee meerteesneschu sapulzem un teesu palatam us prahwas isspreeschanas laiku, sawâ saweenotâ ziwil- un garigu leetu un likumu departamentu sehdê un wispahrejâ sapulzê dewuse schahdu sawu nolehmumu:

Daschadi raksti.

Jauki kristigas mihlestibas seedini.

Gan muhsu laikus mehdz turet par tahdeem, kur kristiga mihlestiba suduse, kur katram ruhp weenigi saws labums. Bet ka jaukais kristigas brahlu mihlestibas seedinsch deesgan jauki sako un seed zilwezes sirdis, to it gaischi waram redset pehdejâ laikâ, kur japarahda kristiga mihlestiba muhsu truhkumzeetejeem brahleem Eeksch-Kreewijâ, preeksch kureem labprahtigas dahwanas saplûst no malu malam.

Pateesa mihlestiba nepasist nekahdas robeschas. Ka tas teescham tà ir, to jo gaischi peerahda Seemel-Amerikaneeschi, kas no mums schkirti zaur tahlàm semem un plaschàm juhram un tomêr winu sirdis eedegas kristigâ brahlu mihlestibâ. Weenigi no zilweku mihlestibas dsihti, wini sahka dahwanas mest preeksch truhkumzeetejeem Kreewijâ. Dahwanas sanahza tik leelâ mehrâ, ka jau wareja weselu kuga lahdinu suhtit us Kreewiju, kas jau laimigi nonahzis Leepajâ.

Zik loti Amerikanu sirdis pukst ihstâ brahlu mihlestibâ, to peerahda kuga „Indiana" isbraukums is Filadelfijas, par ko Amerikanu laikraksti pasneedz sekoschàs, pateesi aisgrahbjoschas sinas.

22. (10.) februari, lihdzi plkst. 4 pehzpusdeenâ twaikonis „Indiana" parahdijàs us Delawares upes. Sposchee saules stari atspogulojàs us kuga spodrà deka un no kuga weena gala us otru plihwinajàs gaisch karogs, kas kà uswaras kronis bija mastôs uskârts.

Skaistajam kugim, smagi peeladetam ar labibu preeksch truhkumzeetejeem, pa upi lejùp brauzot, winu apsweizinaja ap 50,000 lauschu balsis, kas bija gar abeem upes krasteem sapulzejuschees. Lauschu bari arween wairojàs, tà ka beidzot pat pehdejà weetina bija no skatitajeem eenemta.

Wisas ehkas, wisi ehku jumti, wisi kugu masti, katra brihwa weetina lihgot lihgojàs no pahrleekeem lauschu pulkeem, kas preezigi usgawileja, zepurem un lakateem wehdinaja, tiklidz pamanija „Indianu" lejup brauzam. Gawilu sauzeeni, pawaditi no twaika spilpeeneem tapat atskaneja no wisàm twaikdsirnawam un fabrikam gar upmalu; fabriku strahdneeki nosuhtija sawus swehtibas wehlejumus „schehlsirdibas wehstnesim," kas usnehma 500 juhdschu garu zeku, lai parahditu kristigu mihlestibu kahdeem 30 milj. truhkumzeetejeem, nowesdams wineem ap 3000 tonu usturas lidseklu.

„Indianu" wilka diwi buksetaju twaikoni, „Stoklejs", us kura atradàs Filadelfijas pilsehtas galwa lihdz ar pawadoneem, un „Kings", us kura atradàs awischu weetneeki.

Us „Indianas" atradàs: kapteins Serdschents, pirmais leitnants K. F. Rogers, otrais leitnants E. W. Roberts, treschais leitnants S. Aufendsens, wirsinscheneers Gallagers, pirmais paligs Bakers, otrais paligs Obriens, treschais paligs Hamiltons, kirurgs Tomas Dolaus, rentmeistars Hazlets un 62 matroschi.

No dahwanu eewahkeju komitejas neatradàs neweena us kuga, bet Blankenburg, Reewes un Dreksel kgi 26. (14.) febr. aisbrauza zaur Nu-Jorku us Leepaju.

Paaugstinatâ weetâ, blakus dahwanu eewahkeju komitejas preekschneekam Frantsi Reewes'am, eenehma weetas: erzbiskaps Rijans un rabins M. Jastrows, biskaps Witakers, biskaps Foss, mahzitajs Dr. Tscharls Wods un mahzitajs Dr. H. L. Wailands, saweenojuschees brahlu mihlestibâ, kas parahdas tik jaukâ tuwaku mihlestibâ. Drusku semaku bija weetas eenehmuschi kara musikas koris un kahds Filadelfijas beedribas dseedaschanas koris, kas no apkârt stahwoscheem neskaitameem lauschu bareem bija gluschi saspeesti. Lauschu druhsmâ sewischkâ weetâ atradàs pulzinsch iswehletu pilsonu.

Kad musikas koris bija nospehlejis Kreewu walsts himnu, tad biskaps Witakers runaja runu, kurâ starp zitu sazija:

„Katru deenu daudz kugu isbrauz is Filadelfijas ostas, bet schis kugis nebrauz wis plaschajâ juhrâ, lai sakrahtu bagatibu, ari ne jautribas dehl, wina mehrkis ir labdariba. Tauta, pee kuras kugis brauz, atrodas tahlu no mums. Ta peeder zitai ziwilisazijai, bet winas truhkums ir muhsu sirdis kustinajis un schis kuga ladinsch ir muhsu lihdzjuhtibas parahdijums. Lai Deews swehti „Indianu" un winu atkal atwed sweiku schinî ostâ."

Dr. Wailands pehz tam runaja schahdi:

„Naw nekas jauns, ka us scha kuga plihwinajas Amerikanu karogs, ari naw nekas jauns, ka kugis peeladets ar muhsu semes raschojumeem, bet jauns ir gan, ka kugis usnem tahdu zelojumu, kahdu otru newar usrahdit un pahrnàks mahjâ, ar neko nepeeladets, kà tikai warbût ar to brahlu karstàm pateizibam, kuri tik loti ilgojas pehz kumosina maises.

„Kugis „Indiana" buhs par mihlestibas un pahrpilnibas sihmi. Wina steidsas paligâ sem tahs semes karoga, kurâ usplaukst brihwiba, schis pamats muhsu sabeedrigai un walsts dsihwibai.

„Lai Wisaugstakais, kas wada wehjus un wilnus, muhsu kugi pasargà, lai Winsch to sweiki wada un no katràm breesmam pasargà. Lai katrs masts buhtu spehzigs, ka tas pehdigi atbrauz atpakal tanî ostâ, kur isbrauzis, pehz tam, kad ispildijis meera un labpatikschanas wehstnescha usdewumu.

„Lai schis atgadijums paliktu par muhschigu peeminu wiseem kuga laudim, no kapteina lihdz pat maschinas kurinatajam, ka lai katrs no wineem waretu sazit: „Es biju us „Indianas", kad wina bada gadâ brauza us Kreewiju."

Kad pehz tam musikas koris bija nospehlejis Kreewu walsts himnu, runaja erzbiskaps Rijans schahdejadi:

„Kreewu tautas himna mani loti aisgrahba. Apdomajat tik: Amerikas republikani dseed Kreewu tautas himnu! Luhk, nelaime sadraudsê tos, kas zitadi warbût nekad nesaprastos. Schis ir atgadijums, kahda otra wairs neatradis, ja, wehl wairak, tas ir aisgrahbjoschs.

„Mehs raugamees us scho milsigo kugi, kas peekrauts pilns ar usturas lidsekleem preeksch muhsu lihdzbrahleem. Pahr kugi plihwinajas muhsu karogs, muhsu seedoschas republikas un dsimtenes karogs, un blakus scham karogam mehs redzam truhkumzeeteju tautas karogu. Un widû starp scheem abeem karogeem atrodas Sarkanà krusta karogs, kà jaukas kristigas mihlestibas seedina sihme. Schis karogs saweeno brihwo Ameriku ar truhkumzeeteju Kreewiju. Schodeen mehs te sapulzejuschees kà Amerikanu pilsoni, bet kad schis kugis tuwosees Kreewijas juhrmalai, tad tee, kas winu sagaidis, jau no tahluma sweizinàs, jo wini pamanis wahrdu, kas sarkaneem burteem rakstits. Ja wini prasa, ko tas nosihmê, tad wini dabûs sinat, ka schehlsirdibas gars, kas scho dahwanu pasneedza, un tahs leelàs pilsehtas wahrds, kas scho kugi suhtija, ir weens un tas pats, prot — brahlu mihlestiba — Filadelfija!"

Pehz tam runaja rabins Dr. Moris Jastrows, aisgrahbtâ balsî teikdams:

„Saki muhsu brahleem, ka pasaule wehl naw gluschi mahkulaina un tumscha; wehl atrodas semes

Kriminal-leetu teesaschanas likumu 157., 879., 882. un 883. art. isskaidrot schahdejadi:

Art. 157. Uf ismekleschanas deenu prahwneeki top pasinoti zaur sihmi winu dsihwes weetâs, kuras atrodas aktîs usdotas; wini war atnàkt personigi, waj ari atsuhtit sawus aisstahwjus. Winu neatnahkschana neatzel ismekleschanu, isnemot atgadijumus, kad sapulze pate atsist winu atnahkschanu par wajadsigu. Apwainoteem par noseegumu, uf kuru nahk zeetuma sods, wajaga bes atrauschanàs buht personigi klaht.

Art. 879. Uf issprecschanas deenu pee teesu palata apsuhdsetee un zitas personas, kuràm dalas gar leetu, top pasinotas zaur sihmi winu dsihwes weetâs, kuras atrodas usdotas; winas war atnàkt personigi, waj ari atsuhtit sawus aisstahwjus. Apsuhdseto, waj to personu neatnahkschana, kuràm dalas gar leetu, neatzel leetas nobeigschanu waj issprecschanu, isnemot tahdus atgadijumus, kahdi aprahditi 879¹ art.

Art. 879¹. Apsuhdsetàm un zitàm personam, kuràm darischanas gar leetu, kà ari leezineekeem un leetpratejeem wajag buht teesas preekschâ, tiklidz palata to atsist par wajadsigu, kà ari, kad prahwneeki to luhdz, lai wini taptu apmeerinati un nedurtos uf kaweklеem.

Art. 882. Apsuhdsetam, kuram naw sawa aisstahwa, teesas preekschneeks iswèl aisstahwi un pasino to apsuhdsetam.

Art. 883. Kad personas, kuràm darischanas gar leetu, leetas isteesaschanas deenà naw stahdijuschas sawas atbildes preekschâ uf atsaukumeem waj protesteem, neatzel leetas nobeigschanu waj issprecschanu.

Schahdu walsts padomes nolehmumu Wina Keisariska Majestate 28. janwarî 1892. g. Wisaugstaki apstiprinajis un pawehlejis to ispildit.

Zehsu aprinka 2. eezirkna semneeku leetu komisaram Widsemes gubernatora kgs atwehlejis, no 1. marta pagaidam pahreet dsihwot no Ansukeem uf Stukmanu dselsszela staziju.

Augst- un widejo skolu un pat daschu elementarskolu skoleneem un skolotajeem uf wiseem Kreewijas dselsszeleem turpmak pahrdos biletes par 75 kap. no katra rubka lehtaki.

Ekstrabrauzeenu maksas paseminaschana. Kà „Graschdanins" sino, zelu ministrijà schimbrihscham top pahrspreests swarigs jautajums, proti par maksas paseminaschanu par ekstrabrauzeeneem, kuri atwehlami wajadsibas atgadijumòs priwatàm personam. Tagad parastà zena par braukschanu ekstrabrauzeenâ tapschot masakais uf pusi paseminata.

b) **Original-sinojumi.**

No Jaun-Gulbenes. Sche, un wisâ schejeenes apkahrtnê tik daudz sneega peenahzis, ka zelu pagreest koti gruht, it ihpaschi ar wesumeem. — Kahdas nedelas atpakal muhs pahrtrauza behdu wehsts. Kahda schejeenes tirgotaja zela wihri, braukdami uf Stukmanu staziju ar lineem, bija nobraukuschi lihdz Prauleenei (Lasdones draudzê) un tur kreetni eemetuschi. Nelaimigais wihrs wedis diwus wesumus; winam bijis weens tahds nikots sirgs, kas lahgâ wesuma newilzis. Ziti zela wihri, negribedami tik lehni braukt, panehmuschi otru sirgu sewim lihdz un atstahjuschi scho weenu paschu. Wihrs laikam bijis wairak „eemetis," tà ka kahjas negribejuschas nest, un tadèl, gribedams uf wesuma kahpt pa ilksi, bijis tik nelaimigi pakritis apaksch ilksim, tà ka weena kahja bijuse uf ilkss un otra apaksch ilkss un galwa apaksch ragawu sleezes, kura bijuse mutê. Nelaime notikuse pee Tuhla kroga, uf Mahrzeenes pusi. Schim wesumam tikuschi peelikti sargi, kamèr augstaka waldiba peenàk. Winu apraud seewa un peeauguschi behrni. Pee schihs nelaimes ari krituschi ziti nelaimê, jo if wesuma isnemti wairak podu linu, kadèl wainigee saukti pee atbildibas. Reetums.

No Gulbenes mahzitaja walsts. No zitàm pusem dsirdam schehlojamees par sagleem un sahdsibam, bet pee mums, gods Deewam, ir meers no scheem tumsibas darbeem. Kahdus gadus atpakal ari mehs tikam trauzeti no sagleem, kamèr pee mums peemita kahds bihstams saglu bandas wadons. Bet nu, kà no droschas puses dsird, schis tumsibas waronis esot galu nehmis kahdâ attahlâ Eeksch-Kreewijas stuhri. R.

No Weetalwas. Sneega mums par daudz peenahzis, ka newar nekur par lahgu paktùt. Malkas zirst, aiz sneega daudzuma, tapat nemaz newar. Daschâs weetâs sneegs ir peepùsts 6—7 pehdu dsiłumâ. — Derambeenas Weetalweeschòs tagad notura sewischkâs deenâs, uf kuràm sino wisus saimneekus, deenastneekus u. t. t., lai wini eerastos pagasta teesas mahjâ. Spehkâ paleek tik tas, kas ir salihdsis ar saimneeku pagasta teesas mahjâ. Zaur scho eerihkojumu paleek daschs labs grasits un rublits pascha kabatâ. Ta ir laba preekschsihme! — Kà ziturneeschi, tà ari mehs, wisas zeribas likam uf pagahjuscho rudeni, jo:

Lai bagats, kas bagats,
Rudenis, tas bagats:
Ruden' rutki, rahzenischi,
Ruden' balti kahpostini.
Pawasar' dwehselite
Deedsinâ karajas . . .

Tà muhsu sentschi dsejâ ir slawejuschi labak bagato rudeni, nekà jauko un patihkamo pawasari. Gan pawasarî „kumelam sala sahle, pascham atkal zeema meitas", bet ko wiss lihdz, kad dwehselite daschreis tihri „kà deedsinâ karajas"? — Daudz gadus atpakal, kamèr schejeeneeschi it brangi sahkuschi usplaukt wisadâ sinâ, gan ehrtus skolas namus un stalto beedribas namu zeldami, gan ari kopodamees pee sawa ilggadeja skolotaja, J. Kalniņ kgo, dseedaschanu peekopt, lai zaur to waretu wisadeem tumsibas darbeem preti karot. Scheem gaismas draugeem laimejàs pehdejâ laikâ nodibinat labdarigu beedribu, kura it naigi isrihko isrihkojumus labdarigeem mehrkeem par labu. Tà ap 25. dezembri 1891. g. isrihkoja teatri, kur israhdija lugu „Dsihwibu preeksch Zara" kuru publika leelisku apmekleja un eenehmums sneedsàs lihdz 400 rbl. Ta pate luga tika otru reisi israhdita 5. janwarî 1892. g. Kopspehle koti labi noriteja abas reises. Nowehlu no sirds Weetalwas labdar. beedribas pulzinam labas sekmes schini gadâ! Senceru Janis.

No Rembatas. Ne welti jau daudzreis laikrakstòs aisrahdits uf to, ka slimibas gadijumâ, nemeklejot drihsumâ ahrsta palidsibas, war leela nelaime rastees. Zik schis apstaklis eewehrojams, to parahda sekoschais gadijums. Schejeenes galdneeks D., preeksch dascheem mehneschem, bij strahdajot eewainojis weenu labàs rokas pirkstu, kuru weenkahrschi apsehjis, negreesa uf to nekahdu tahlaku wehribu. Bet drihsumâ pirksts sahka uspampt un breesmigi sahpet, zaur ko winsch bij peespeests, meklet dseedinaschanas lidsekłus. Bet pehz teem winsch negreesàs wis pee ahrsta, kà tas buhtu peenahzees, bet isleetoja daschadus lidsekłus, kurus tam eewehleja tumschee kaktu dakteri un isweizigàs puhschkotajas. Tahdejadi nu eewainojuma dseedinaschanai tika isleetoti daschadi lidsekli, no kureem scheit weenu mineschu, lai zeen. lasitaji redsetu, kahdas breesmigas mukkibas zaur tahdu rihkoschanos war notikt. Pehz nelaimigà pascha stahstijuma, winsch, eewehrodams kahdas wezenes ahrstes padomu, turejis sawu slimo pirkstu koti karstâ, uswahritâ silku sahlijumâ, pee kam tad ari iszeetis tahdas sahpes, kahdas, kà domajams, buhtot jaiszeesch dsihwai silkei, kad tai rautu ahdu par azim. Isleetojot scho un zitus ne masak trakiskus lihdsekłus, winsch bij beidsot sawu kaiti sabojajis tik tahlu, ka jau wisa roka ustuhkuse lihdz plezam. Schajâ kritiskâ brihdî nelaimigajam, iszeeschot neaprakstamas sahpes, nahzis tik wehl prahtâ greestees pee mahzita ahrsta, kursch isskaidrojis, ka tikai wehl maz deenas wahlaki nebuhtot wairs bijis eespehjams, kaiti zitadi ahrstet, kà roku nonemot. Tagad kaite, ar ahrsta palidsibu, jau tik tahlu sadzeedeta, ka war sahkt strahdat, bet sabojatais pirksts paleek lihks uf wiseem laikeem. Koti noschehlojami, ka wehl weenumèr newar pee masak isglihtoteem laudim nodibinatees ustiziba pret mahziteem ahrsteem. A. Vetra.

No Limbascheem. Weetejà beedriba swehtdeen, 8. martâ, isrihkoja teatri. Israhdija behdu lugu: „Lenore," ar dseedaschanu trijòs zehleenòs no R. Jaunsema. Uf teatri bij eeraduschees labs pulzinsch weesu. Wehl japeesihme, ka pee mums schur tur usejama deesgan leela kahrklu wahzeetiba, kas teek peekopta wiswairak no muhsu pilsehtinas „schneiderenem."

L . . . . . s.

No Sehlpileescheem. Laikrakstî issino, ka zitâs malâs krogu skaitu pamasinot. Turpreti muhsu krogi teek pahrlaboti un paleelinati un rente kopsumâ uf 1000 rbl. paaugstinata. Krodsneekeem nu tagad, sinams, saws amats labaki jausmana. Un muhsejee ari naw laiski, krogus apmeklet, kur tee dej, Trimpum seedo un trumpes sit un, taisnibu sakot, mehs nesinatum, kà sawus walas brihtinus pawadit, ja krogu nebuhtu, tapèz ka grahmatas un laikrakstus nelasam. Laikrakstus nu gan mehs wairak lasitu, bet truhkst kahrtigas peesuhtischanas. Tadèl zeen. pagasta waldi laipni luhdsu, wairak ruhpetees par pagasta eekschkigu isglihtibu, nodibinat kahrtigu pagasta pastu, zaur ko katrs sawu eksemplaru kahrtigi rokâ dabù. P. Pļavinskis.

No Stukmaneescheem. Seme sche wairak kalnaina un ne wisai augliga, kadèl ar semkopibu newisai kreetni rihkotees. Tadèl leelakà daļa peegreesuschi wehribu lop- un dahrskopibai, ziti wehl uszihtigi nodarbojas ar drawneezibu. Pagahjuschà wasara bij maz augliga, tapèz gruhta zaurtikschana. Daudz saimneeki pahrdod sawus meschus, kas uf preekschdeenam gan wairak deretu, bet neko darit. — Laikrakstus lasa papilnam, tapèz, ka tee teek zaur pagasta pastu kahrtigi katram mahjâ peesuhtiti. Pateiziba teem, kas par to ruhpejàs! Wiswairak lasa „Mahjas Weesi" un „Balsi", kuri ir wiseeteizamaki katram laukšaimneekam. P.

No Baltijas zeema, Ufas gubernâ. Zaur jauno Samaras-Slatoustas dselsszelu sche radusès dsihwa darbiba, darbs un pelna schejeenes Latweescheem, kuru wairak gadus atpakal wis newareja zeret. Tà ka schejeenes Latweescheem, kà jau meschâ eenahkuscheem, mescha papilnam un ari no sewischti leela swara, ka tik tuwu pee dselsszela (tikai 8 werstis no stazijas Iglinas), tad eerodas te weens, te otrs „kupzis", gan malku, gan slihperus uspirkdams un, saprotams, schejeeneescheem tiklab no zirschanas, kà ari no weschanas atlez wairak pelnas, jo wiss darbs tà sakot pa rokai. Salihdsinot ar Widsemi, malkas zena gan naw dahrga: stazijâ dod par kubiku 8 rbl., bet ja eewehro, ka schejeeneeschi paschi agrak weda uf Ufu, 35 werstes tahlu, par to paschu zenu, tad tas ir labs solis uf preekschu. Tas ir tagad eesahkumâ, bet wehlaku — un tas zerams drihz — buhs zitadas zenas, jo schejeenes meschs naw wis eglu un preeschu meschs, kas isdod daudz malkas, bet schejeenes behrsus un gobas drihz jo drihz iszirtìs. — Ar muhsu nelaika pehrmindera paglabaschanu, kà leekas, ari ruhpeschanàs skolotaja dehl pee dusas gahjuse. Ari jaunisweheletais pehrminders Ed. Dambe kgs atteizàs no amata. Lai gan labs laiks, kamèr E. D. atteizàs, tomèr jauns pehrminders wehl naw isweheets. Lihdz ar atkahpschanos no pehrmindera amata, E. D. ari atstahjàs no dseed. kora wadischanas, kas muhs reisu reisem eepreezinaja sawàm jaukàm skanam; bet schihs, kà rahdas, ari nahkamibâ apklusis. — Baschkeeri ir gluschi meerigi lautini, kureem sawa ihpascha dsimta (newis dwehselu) seme, kura agrak koti leela bijuse, bet tà ka agrak pahrdewuschi daudz, tad wairs tik milsiga naw, tomèr daschâs sahdschâs ir wehl uf wihreescha dwehseles ap 30 desetinu. Wini nodarbojas ar semkopibu un lihdz ar to ar mescha isstrahdaschanu. Ka daschs labs zaur gruhtajeem laikeem sawus laukus un plawas pahris gadus uf preekschu pahrdodams, dsihwo beidzamâ nabadsibâ, naw ko brihnetees, jo ari muhsu dsimtenê un it ihpaschi tagad, — daudz mahjas nahk pahrdoschanâ, pee kuram wainiga tikai palaidniga saimneekoschana. Pazariņš.

No Rudnas, Mogilewas gubernâ. Schejeenes apkahrtnê ir daudz Latweeschu, kas nonahkuschi no Widsemes un Kursemes. Eewehrojamakee ir Krasnoidwareeschi. Bet no prahta gaischibas maz ko eewehro, jo skolu naw, tapat ari zitu kahdu mahzibu, ko waretu nemt par preekschsihmi; kur ziti tura Deewa wahrdus, sapulzejuschees kahdâs weetâs, tamèr ziti atkal noeet swehtdeenâs uf meestinu Rudnu, kur tad zauru deenu lihgsmojas. Jaunà paaudze no skolam neko nesina, lautini pawisam tumschi un neattihstiti. P. J.

c) **Baltijas notikumi.**

Ausekla peeminekla leetâ. Ostas leetas tauteetis labpràt wehlesees, ka uf muhsu kreetnà, paschòs jaunibas gadòs aismigušchà dsejneeka kapa zeltu kahdu peeminekli. Tadèl no sirds japreezajas, ka tirgotajs T. Anschmidt kgs, Ungurpili, schai leetai parahdijis dsihwu intresi, kuram noluhkam, kà winsch atklahti issino, salasijis pahrak par 300 rbl. Anschmidt kgs tahlak sino, ka, ja wehl sadabutu 100 rbl., tad waretu uszelt widuweju peeminekli. Katrs, kas schini leetâ ko darot, lai par to winam pasinojot lihdz 1. aprilim sch. g. Neisprotami, kadèl Anschmidt kgs tik ahtri steidsas un kadèl sawu zitadi slawejamo nodomu naw jau daudz agraki atklahtibai issinojis, jo pee Ausekla peeminekła, droschi zerams, juht wisa tauta lihdz un tà tad sanahktu daudz lee-

---

wirsû kahds gaischs stuhrits, kur mahza zilweku mihlestibu. Dodees zelâ, tu krahschnà „Indiana", lai tawa karoga swaigsnes un strihpas plihwinajas, aisswed eepreezinaschanas un preeka maisi wiseem truhkumzeetejeem. Lai Deews ir ar tewi!"

Swehtki beidsàs nodzeedot Seemeļ-Amerikanu walsts himnu. Pehz tam wisi weesi nogahja no „Indianas" un lauschu bareem nerimstoschi gawilejot kugis ussahka sawu zelojumu.

Pawadita no tik daudz sirsnigeem laimes wehlejumeem, „Indiana", kà jau isgahjuschâ numurâ sinots, laimigi eebrauza Leepajas ostâ, uf to wissirsnigako apsweizinata no muhsu waldibas preekschstahwjeem un neskaitameem lauschu bareem. Kahdi 2000 strahdneeki isbrauza 7 twaikonòs uf reidu, apsweikt twaikona „Indiana" kapteini Serdschentu. Peestahjot malâ, pareistizibas garidsneeziba dewàs uf kugi un notureja tur deewkalpojumu un tad swehtija kugi.

Kursemes gubernatora kgs peesuhtijis Amerikanu generalkonsulam Krawfordam, par Amerikanu kuga „Indiana" atbraukumu, schahdu telegramu: „Luhdsu Juhsu ekselenzi, isteikt Juhsu lihdspilsoneem, „Indianas" komandantam un kuga laudim manu sirsnigu sweizinajumu lihdz ar wehlejumos, ka Juhs buhtu ihstâ brihdî eeraduschees kà Kreewu weesi."

Isgahjuscho peektdeen, 7. martâ, Amerikanu mihleem weesem par godu isrihkoja goda meelastu, pee kura peedalijàs abi Amerikanu konsuli, Filadelfijas truhkumzeeteju komitejas lozekli, kas ari laimigi Leepajâ atbrauza, tad twaikona „Indiana" wirsneeki, grafs Bobrinskis no Wisaugstakàs truhkumzeeteju komitejas un wisi Leepajas pilsehtas waldibas wihri. Pilsehtas galwa Adolfi pasneedza kapteinam Serdschentam sudraba bikeri, pee kam Anglu walodâ runaja schahdu runu:

„Zeeniti kungi! Pateesa zilweku mihlestiba, pateesa kristiga brahlu mihlestiba Juhs sche atwed. Juhsu tauta wehlas, masinat leelo truhkumu, ko zeesch kahda daka no Krewijas eedsihwotajeem zaur neauglibu. Warenà Kreewu Keisara walsts pateesi koti puhlejusès, badu nowèrst, bet tomèr tas nebùt nemasina schahs dahwanas wehrtibu, ko Juhs atweduschi. Breesmigu truhkumu zeetoscheem eedsihwotajeem nekas newar leelaku eepreezinaschanu dot, kà tas, ka zitas tautas wineem sirsnigi lihdz juht un schai pateizibai wajaga atrast ihpaschu atbalsu, tadèl ka schis teizamais darbs nahk no Saweenotàm walstim, ar kuràm Kreewu Keisara walsts arween sirsnigâ draudzibâ stahwejuse. Par peeminu scham preeksch mums tik laimigam atgadijumam, atkaujat man, kapteina kgs, ka Jums pasneedzu scho bikeri. Lai dzihwo augsti Saweenotàs walstis!"

Uf to generalkonsuls Dr. Krawfords atbildeja schahdejadi:

„Ja „Indianas" ladinsch, sewischki eewehrojot to, ka twaikonis „Missuri" un wehl kahds treschs kugis nahks ar usturas lihdzekleem, no Jums laikam netiks eeskatiti kà maswehrtiga dahwana, tad es Jums apgalwoju, ka deweji scho dahwanu eeskata kà ne-eewehrojamu. Schis darbs pasùd, eewehrojot tos pakalpojumus, ko Kreewija Saweenotàm walstim parahdija preeksch 30 gadeem, toreis suhtidama spehzigu floti uf muhsu juhrmalam, kas muhs apsargaja pret sweschu walstju waru, kuras no muhsu Amerikanu karoga tihkoja atnemt daschas tahs wisskaistakàs swaigsnes. Schis bija tautiskas mihlestibas un tautiskas draudzibas darbs no Kreewijas puses, ja, augstsirdigs un slawejams darbs! Scha draudzibas pakalpojuma pateeso wehrtibu newar nekad ar seltu atmaksat. Mums lihdz schim nebija nemaz isdewibas, par scho pakalpojumu atlidzinat, bet atmina Amerikanu tautas sirdis paliks weenmèr neaizmirstama, zik ilgi tik Amerikas Saweenotàs walstis pastahwès!

„Bija jauks draudzibas parahdijums, kad „Indiana" izbrauza no Filadelfijas, netik ween twaikonis, bet wisa pilsehta bija isgresnojusès Kreewijas un Amerikas walsts karogeem un kahdi 100,000 zilweki twaikoni pawadija juhrâ. Bet, zeenitee Kreewijas kungi, bija ari tapat jauks tautiskas draudzibas parahdijums, kad waldibas kreisers un birschas komitejas twaikonis, abi puschkojuschees Amerikanu walsts karogeem, izbrauza juhrâ, lai apsweizinatu „Indianu", pee kam atskaneja Amerikanu tautas himna. Tapat bija sirsnigas sawstarpejas labprahtibas sihme, kad Kreewu waldiba Peterburgâ nolehma, ka katram dselsszela brauzeenam, kas aisswed „Indianas" ladinu, wajaga nest Amerikanu walsts karogu. Es pasihstu Kreewu tautas karaktri un sinu, ka 100 milj. sirdis buhs kustinatas aiz pateizibas, kad schee brauzeeni brauks zaur leelo Keisara walsti. Turu par sawu peenahkumu un preezajos, Jums, graf Bobrinski kgs, kà Wisaugstakàs truhkumzeeteju komitejas weetneekam, ofizieli nodot „Indianas" ladinu. Scho Filadelfijas pilsehtas dahwanu nododams, es Juhs luhdzu, lai to sanemtu ar to paschu brahligu mihlestibu, ar kahdu ta ir dota. Weselibu un laimi wiseem teem, kas Kreewijâ zeesch truhkumu!"

Pehz tam grafs Bobrinskis issauza schahdas augstas laimes:

„Zeeniti kungi! Man bija gods, ka truhkumzeeteju komiteja, kas stahw sem Wina Keisariskas Augstibas Leelkuņa Tronamantneeka preekschneezibas, mani atsuhtija, lai sanemtu scho dahrgo ladinu un to nosuhtitu uf tahm gubernam, ko Saweenoto walstju weetneeki Kreewijâ eerahdijuschi. Wina Keisariska Augstiba, kas dsili aiskustinats par scho zilweku mihlestibas darbu un tahm draudzibas juhtam, kas uf scho darbu paskubinaja, man dewa pilnwaru, laipneem dewejeem un wiseem, kas peedalijuschees pee scha jaukà starptautiskà lihdzeetibas juhtu un brahligàs mihlestibas darba, issazit Wina wissirsnigako pateizibu. Man leels preeks, ka scho dahwanu no Jums, zeenits generalkonsula kgs, kà ari no Jums, zeen. Filadelfijas komitejas lozekłu kgeem, waru sanemt tahdâ pat brahligâ mihlestibâ, kà ta dota un ka to waru nodot tahm personam, kas no Jums un wina ekselenzes, Amerikanu ministra Peterburgâ, noteiktas. Es usdzeru uf Filadelfijas pilsehtas un Saweenoto walstju weselibu!"

No Kreewu sabeedribas puses isgahjuscho swehtdeen nosuhtija schahdu telegramu, Anglu walodâ, Filadelfijas pilsehtas galwai: „Kreewu sabeedriba sirsnigi apsweizina dahrgos Amerikas brahlus, kas sche ar „Indianu" laimigi atbraukuschi un Juhs luhdz, lai Filadelfijas eedsihwotajeem issazitu muhsu dsili sajustu pateizibu. Lai Deews ustur Ameriku!"

Kreewu sabeedriba Leepajâ isrihkoja brokastu Amerikanu weeseem par godu, pee kam pasneedza mahksligi isstrahdatu adresi un meerteesneschu sapulstschu presidents Baschmakows sirsnigi apsweizinaja Amerikanus Anglu walodâ. —

Deemschèl jaukee swehtki naw pagahjuschi gluschi bez mahkoneem. Kahds „Indianas" matrosis, brauzot laiwâ uf kugi, tizis no leela wilna eerauts juhrâ un noslihzis. Nelaika pakal palizejeem par labu tuhlit Leepajâ lasitas dahwanas, zaur ko sanahzis 700 r., kas nodota „Indianas" kapteinam. Kreewu awise „Rusk. Schisn" sino, ka ari wina scham pascham noluhkam sanemot labprahtigas dahwanas un no sawas puses nodod 100 rbl. —

Kugis „Indiana" ir milsigs skruhwtwaikonis, 357 pehdas garsch, eet 24 pehdas 4 zolli dsili un 3126 register tonu leels. Winâ bija eeladets:

16	kules	galas	177 pudi.
8	„	schkinka un deju . . .	91 „
156	„	putraimu 2c.	300 „
15	„	sirnu un pupu . . .	50 „
29,372	„	daschadu miltu, bet it sewischki pirmàs sortes kweeschu miltu . . .	116,000 „
		Kopà ap	116,618 pudu.

laka fuma scham noluhkam, tà ka muhsu neaismirstamam dsejneekam woretu uszelt it stalu peeminekli. Tadèl katrâ sinâ buhtu wehlejams, ka Anschmidt kgs nemaf tik ahtri nesteidsas, scho sawu nodomu isdarit, jo, zik sinams, ari no zitàm pusem ir krahtas dahwanas scham noluhkam, tad wehl Kaschoku Dawis, isdodams Ausekla rakstus, gribeja kahdu masumu tam pascham mehrkim eewàkt. Anschmidt kgs lai nebaidas, ka wina nopelni schini leetâ taps masinati, ja ari no zitàm pusem pee nodoma ispildischanas nems dsihwu dalibu. K.

Sudraba medalus ar usrakstu „За усердіе" (par uszihtibu) preeksch neschanas uf kruhtim, dabujuschi schahdi pagasta skrihweri Widsemê: Heinrichs Winters, Elmetes pagastâ; Antons Weidens, Rahmulu pag. (Araschu dr.) un Jahnis Salinsch, Odseenas pag. (Laudonas dr.).

Wez-Brengulu pagastam eekschleetu ministrija 27. janw. apstiprinajuse ugunsapdroschibas statutus.

Lisumas muischas ihpaschneeks Dr. med. barons F. Wolfs 8. martâ nomiris.

Jelgawas Latweeschu beedribà isgahjuscho swehtdeen, 8. martâ, bija pirmà israhde sem Adolfa Allunana wadibas. Japreezajas, ka beedribas walde nu tatschu reis peenehmuse pastahwigu wadoni, sem kura kreetnas rihzibas Latw. teatris Jelgawâ atdsihwosees.

Uf nahkameem 30. augusta swehtkeem wehl peeteikuschees schahdi kori: Kalnzeema jaukts koris, Krona Granteles dubultkwartets, Kandawas dubultkwartets, Dseedaschanas Beedribas „Liras" wihru koris, Krona Misas jaukts koris, Jelgawneeku kwartets, kahds jauneklu koris, Jaun-Swirlaukas jaukts koris, Bornsmindes jaukts koris un Lihgo Dseed. Beedribas jaukts koris. Wisu peeteikto koru skaits lihdſ schim: 23 jaukti kori un 17 wihru kori (eeskaitot daschus dubultkwartetus un kwartetu), kopâ 40 kori. (T.)

Kuldigas 4. behru lahdes statuti apstiprinati 20. janw. no eekschleetu ministrijas.

Ilgu meschâ, kà „K. G. A." sino, 22. febr. atrada pee koka pakahruschos Leepajas pilsoni Schnebergi, kas tur bij pakahrees 20. dez. p. g.

Kandawas pasta-telegrafa nodalâ 6. schkiras eerednis Jahnis Kruhminsch atlaists no deenesta.

Preeksch Igaunijas wahjprahtigeem tureenes gubernators no eekschleetu ministrijas dabujis 9000 rbl., lai wineem apgahdatu pajumtu, lihdſ nebûs eerihkota nodomatà zentral-eestahde preeksch Baltijas gubernu wahjprahtigeem.

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Keisara Majestate, 5. martâ apmekledams juhras resora soda zeetumu, pawehlejis, ka wiseem tur apzeetinateem soda laiks par weenu mehnesi paihsinajams.

Ginzburga banka Peterburgâ apturejuse maksajumus. Bankai mantas esot 13,930,000 rbl., turpretim paradu — 14,134,000 rbl. Starp paradu prasitajeem atrodas ari Rigas birschas banka ar 181,000 rbl. un Kreewu-Baltijas wagonu fabrika ar 6,500 rbl.

Truhkumzeeteju gubernas, kà „Wald. W." sino, apgahdatas pahrtikas lidsekleem lihdſ 1. majam; ari par sehklu nahkoschai sehjai ir gahdats un guber-

---

Wisa ladina wehrtiba ir ap 500,000 rbl. leela. Scho kugi bija ihrejuse Filadelfijas pilsonu komiteja, kas ladinu sawahka kopâ. Salasitàs dahwanas dselszeli bef maksas weda uf Filadelfiju, wajadsigàs ogles preeksch twaikona (800 tonu) dahwaja kahds leels ogļu tirdsneezibas nams.

Teklàt japeesihmè, ka ari kuga isladeschanu Leepajâ isdarija par brihwu Amerikanu konsuls Rigâ, P. Bornhold kgs, kas zitadi maksatu ap 2400 rbl. Ka kugis un ladinsch Kreewijâ atswabinati no wiseem maksajumeem un nodokleem u. t. t., newajadsès wehl sewischki peeminet.

Milsigais ladinsch bija drihſ isladets un to tuhlit aissuhtija uf truhkumzeeteju gubernam, katru dselszela brauzeenu skaàm gawilem pawadot. Isgahjuscho swehtdeen, ap plkst. 11 preekschpusdeenâ, aisbrauza pehdejais dselszela brauzeens, 23 wagoni, ar „Indianas" ladinu. Pawisam aissuhtija 7 brauzeenus ar 175 wagoneem.

Isgahjuscho swehtdeen „Indiana" bija sawu swehtigo darbu padarijuse, ka wareja dotees atpakal uf Ameriku. Prom brauzot garidsneeks Karklins runaja aisgrahbjoschu runu un swehtija kugi un kuga laudis. Nerimstoschàm gawilem un pateizibas juhtàm pawadits, schis preezas wehstnesis pasuda skatitaju azim, putojoschâ juhrinâ.

Kà sinams, tad twaikonis „Missuri" atrodas zelâ ar otru ladinu preeksch Eeksch-Kreewijas truhkumzeetejeem, un, kà kahda telegrama no Filadelfijas isgahjuscho swehtdeen sino, tad tur sakrahjuschees no jauna leeli pahrtikas dahwajumi, kurus drihſ suhtis uf Kreewiju ar twaikoni „Wopetang."

Teescham, sirds silti pukst, redsot, ka ta jaukà pukite, ko sauz par kristigu mihlestibu, pat aiſ tahlàm juhram tik jauki seed!

---

natori sino, ka semneeku lauku apkopschana zaur nesen sperteem soleem preeksch darba lopu usturas un preeksch palidsibas pee arschanas gludi norisinajas. Preeksch scha noluhka eekschleetu ministrija atwehleja ap 4 milj. rbl.

II. 5-proz. premiju isloſesumà 3. martâ sch. g., winnesti, 500 rbl. leeli, krita uf schahdàm biletem:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
240	46	3616	41	7352	20	11865	14	15800	31
288	12	3627	13	7454	7	11875	38	15832	44
290	35	3757	39	7530	9	12085	47	15843	13
305	16	3779	4	7591	23	12174	29	16285	27
373	36	3783	40	8146	30	12181	22	16386	20
465	17	3812	22	8171	49	12233	28	16443	49
480	28	3872	48	8182	46	12316	3	16445	26
485	37	4002	27	8257	17	12319	40	16560	30
519	20	4087	35	8363	9	12586	4	16730	29
679	31	4152	37	8374	50	12649	34	16767	45
759	28	4200	38	8414	6	12794	7	16902	38
809	1	4204	19	8489	40	12831	6	17106	32
990	2	4280	9	8631	37	13058	42	17134	22
1018	19	4306	34	8755	43	13138	35	17192	34
1355	4	4374	9	8767	32	13144	8	17314	14
1411	35	4462	48	8826	19	13145	42	17453	3
1521	20	4512	22	8884	47	13150	12	17511	6
1616	40	4823	23	9017	33	13163	30	17582	19
1622	50	4842	18	9042	23	13216	8	17589	29
1639	37	4866	1	9076	40	13248	3	17682	42
1653	40	4879	32	9083	18	13335	20	17755	31
1737	37	4931	29	9290	2	13377	48	17770	5
1775	49	4991	9	9293	13	13494	2	17849	46
2065	20	5038	17	9360	4	13522	23	17948	48
2114	17	5049	8	9366	35	13619	14	17963	19
2129	34	5065	23	9428	33	13662	8	18070	40
2222	19	5133	19	9486	37	13757	34	18175	22
2299	34	5182	2	9526	14	13759	33	18224	7
2543	33	5209	25	9662	25	13827	13	18234	10
2687	12	5271	1	9779	34	13830	21	18455	48
2721	24	5309	47	9814	35	13893	27	18496	31
2734	22	5654	47	9823	25	13923	25	18531	28
2818	18	5796	41	10115	1	14016	38	18568	48
2858	22	5816	47	10297	9	14052	23	18574	30
2859	26	5917	19	10559	7	14119	45	18688	50
2864	5	6010	46	10645	26	14121	10	18707	45
2879	25	6194	4	10703	35	14290	29	18714	43
2905	25	6252	33	10804	11	14480	21	18722	4
2913	18	6271	49	10931	34	14505	12	18806	33
2945	42	6326	45	11011	37	14514	36	18947	8
2963	17	6380	9	11047	45	14567	31	19065	5
3087	28	6425	24	11092	30	14655	28	19083	27
3131	42	6441	50	11135	43	14852	20	19095	11
3164	8	6493	50	11190	31	15072	13	19188	24
3187	48	6526	6	11217	31	15076	26	19195	32
3227	12	6606	22	11287	48	15111	14	19405	33
3298	35	6738	12	11314	32	15115	8	19458	38
3362	25	6739	30	11358	19	15175	18	19497	13
3365	25	7019	5	11513	15	15295	46	19565	24
3497	9	7028	12	11563	32	15357	44	19629	23
3523	2	7136	4	11599	39	15451	13	19709	16
3614	45	7202	43	11829	4	15781	10	19938	34

Ogļu isweschana iſ Kreewijas. Ar scho pawasaru, kà „Graschdanins" sino, Kreewu tirdsneezibas kugoschanas beedriba ussàks isweſt Kreewijas ogles uf ahrsemju tirgeem, proti uf Konstantinopoli un zitàm Turzijas ostam. Schai leetâ beedriba stahjusees sakarâ ar Donezas apgabala ogļu ruhpneekeem. No sastahditeem rehkineem israhdijees, ka pirmâ gadâ buhs cespehjams isweſt ap 2 miljoni pudu ogļu. Par isweschanas zentru israudseta jaunà Marjupoles osta, kurâ atrodamas wisas ogļu tirdsneezibai wajadsigàs cetaises.

Kaunas gubernas jubileja. „Graschd." atgahdina, ka Kaunas guberna swinès schai gadâ sawu 50 gadu jubileju. Zaur Wisaugstako ukasu 18. dezembri 1842. g. tapa pawehlets iſ plaschàs Wilnas gubernas seemeļu dalam dibinat jaunu, tagadejo Kaunas gubernu, kura 1843. gadâ tapa sastahdita iſ 7 aprinkeem.

No Rigas.

Sinibu Komisijas sehde 6. martâ. Manuskriptus bija eesuhtijuschi: Zensaits (Wolfsonu Jahnis) — Latweeschu tautas sentschu gara mantas, sawahktas Alsaschu pagastâ (IX. burtnīza); K. J. — tautas dseesmas, salasitas Drustu un Aulukalna pag. un ussihmetas winu weetejàs ihlokſnès, II. suhtijums; Kruhminu Jahnis, Drustu Aulukalna Wez-Aulòs — Latweeschu tautas gara mantas, XI. suhtijums; Peters Brosche, Leel-Rujenes Losàs — 131 paruna un 10 tautas dseesmas, noklausitas Leel-Rujenes apgabalâ; Silinu Woldemars, Intschkalnâ — 147 tautas dseesmas, noklausitas Intschkalna apkahrtnê; P. Ed. Plawinskis, Lihkumeeschu Gerinòs — Latweeschu tautas gara mantas, sakrahtas pa Lihkumeeschu, Sehlpileeschu un Salaneeschu pagasteem un to apkahrtni; Jansonu Jahnis, Leel-Platonê — diwus beesus sehjumus Latweeschu tautas gara mantas; Zenas Martinsch, Salâ — 3 tautas dseesmu meldijas, ussihmetas Saleneekòs. Manuskripts taps nodots Musikas Komisijai. — Grahmatas dahwinaja: Reinbachs — „1890. годъ въ сельско-хозяйственномъ отношеніи, выпускъ III., общій обзоръ года, часть I."; Daudes Kristofs, Mangalòs — „Protocolle der Sitzung der lettisch-literärischen Gesellschaft für 1887 und 1888"; „Deenas Lapas" redakzija — „Deenas Lapas" etnografiskais peelikums Nr. 46, peelikums pee 1892. g. februara mehnescha." — Musejam dahwinaja — J. Baltais, Rigâ — 7 monetas; Kontors no Gulbenes — preewiti; Jahnis Biseneeks no Jaun-Gulbenes — 2 pahrakmenojumus un daschadas bronsa leetas, israktas Jaun-Gulbenes kapòs. Museja telpu dehl nospreeda greestees wehl reis ar luhgumu pee runas wihreem, lai atlautu otrâ stahwâ atrodoschàs telpas. — Studentu stipendijas nolehma schinì pusgadâ isdalit: Rigas politeknikeem — 150 r, Terbatas literariskai sabeedribai — 50 rbl., Lettonijai — 200 rbl., Peterburdsneekeem — 100 rbl. un Maskawneekeem — 100 rbl. — Beigàs M. Arona kgs refereja par studenta L. Behrsina Sinibu Komisijai eesuhtito rakstu „Latweeschu tautas dseesmu panimèrs".

N. L. B. Musikas Komisijas abàs pehdejàs sehdès no 25. janwara un 7. marta, nahza schahdas leetas preekschâ: 1) Preekschneeks eemakſaja kasê tos no profesora Jurjanu Andreja peesuhtitos 23 r. 2) Jansons Rahwâ bij eesuhtijis daschus wezlaiku Latweeschu musikas rihkus, kà duhdas, ahschragus u. t. pr. Wisas schihs leetas Janson kgs Musikas Komisijai dahwina. 3) Jelgawas Latw. Beedribas preekschneeziba ar wehstuli bij luhguse Mus. Komisiju, lai atlauj 4 dseesmas no Mus. Komisijas Dseesmu Krahjuma 2. burtnizas nodrukat 30. augusta brihwlaischanas swehtku dseesmu krahjumâ. Nolehma atlaut. 4) K. Klawinsch sino, ka winsch nu par Dseesmu Krahjuma 2. burtnizu ar wiseem grahmatu tirgotajeem aprehkinajees un Ahrgals nodewa aprehkinu par Ds. Kr. I. burtnizu ar B. Dihriki u. beedr. 5) nolehma, ari nahkoschâ wasarâ no Musikas Komisijas puses isrihkot leelaku konzertu, un schai leetâ usdewa preekschneekam un kapelmeistaram Osolam sarakstitees ar wajadsigeem konzerta spehkeem. 6) Kleinbergu Andrejs Madleenâ bij peesuhtijis wina pascha komponetu „Profit-walzeri" un Zenas Mahrtinsch, Salâ, eesuhtijis 3 Latw. taut. meldijas lihdſ ar wahrdeem. 7) Profesors Jurjanu Andrejs, Harkowâ, dahwaja Mus. Komisijai sawu „Dseesmu swehtku marschu", leelam orkestram par motiweem „Riga dimd", „Lihgo" un „Deews swehti Latwiju", ar to noteiktumu, ka winsch isdodams partiturâ un klaweeru iswilkumâ. 8) Usdewa Aronam un Ahrgalam sastahdit rahditaju no tahm musik. grahmatàm, kas japahrspreesch, bet wehl naw Jurjanam peesuhtitas, tad tahs eegahdat un wisdrihsakâ laikâ winam peesuhtit. 9) Atkahwa Jurjanam kreditu preeksch daschu wajadsigu zitu tautu dseesmu krahjumu eegahdaschanas. 10) Par musikas literaturas pahrspreeduma isdoschanu un „Latw. musikal. materiala krahjuma" I. burtnizas (Lihgo meldiju) isdoschanu usdewa preekschneekam ar Jurjanu Andreju sarakstitees. 11) Tà ka klaweeru pawadijums no Jurjanu Andreja „Jau mehness starus laista" top daudsreis peeprasits, tad nolehma, mineto pawadijumu neleelâ eksemplaru skaitâ likt drukat. Schi leetâ usdewa K. Klawinam aprunatees ar grahmatu drukatawam. 12) Tapa isfazita wehleschanàs, kaut uf Mus. Komisijas sehdem taptu aisrahdits ari deenas awischu redakzijas datâ, no kam buhtu zerama leelaka peedalischanàs no Komisijas lozekļu puses pee Mus. Komisijas sehdem. 13) Par lozekleem Mus. Komisijâ usnehma Kr. Hocheinu, Andreju Lejinu, Dr. K. Blau'u (Leesers), Eischenu Kozinu, W. Sahliti un J. Wanagu. 14) K. Klawinsch sino, ka dseesmas Dseesmu krahjuma III. burtnizai israudsitas. Nolehma: Krahjuma galigu sastahdischanu atlikt uf junija mehnesi, kad Jurjanu Andrejs buhs Rigâ. Ad. Agls.

Rigas Latw. teatra komisijâ par preekschneeku eezelts K. Bergs.

Rig. Latw. Beedr. runas wihri scho otrdeen atwehlejuschi Sinibu Komisijas musejam augschtaschâ, blakus galerijai atronoschàs diwas istabas; tad wehl Beedribas apakschejâs telpâs atlauts nostahdit 2 skapjus. Tahlak nospreests, isgresnot Beedribas namu eelas pusê pehz arkitekta K. Pekschen kga plana. Tà tad nu reis Beedribas nams ari no ahrpuses dabûs glihtu weidu, uf ko jau ilgus gadus welti gaidija!

Rigas 9. eezirkna meerteesnescha kamera atrodas Jelgawas Ahrrigâ, Altonawas eelâ Nr. 3.

Jautajumu par Kreewu walodas eeweschanu Rigas birschas komitejâ un birschas bankâ par darischanu walodu, uf Widsemes gubernatora preekschlikumu, kà „R. W." sino, tagad apspreeschot Peterburgâ waldibas aprindâs.

Lai eepasihtos ar Baltijas juhrskolu stahwokli, tautas apgaismoschanas ministrija atsuhtijuse Gatschinas instituta direktoru generalmajoru Sibinu. Scho pirmdeen Sibin kgs apmekleja Rigas pilsehtas juhrskolu un tad aisbrauza uf Leepaju.

Rigas tirgotajam Matwejam Kusnezowam Wisaugstaki dahwats komerzrahta tituls.

Rigas maisneeku sabeedribas statutus apstiprinajuse eekschleetu ministrija 23. janw.

Deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Lai wajadsigà tihriba taptu eewehrota pee daschadu pahrtikas weelu pahrdoschanas — usdodu eezirknu pristawu kungeem, peekodinat wiseem gakas, peena produktu, sahlitu un schahwetu siwju un zeptas maises pahrdewejeem, ka pa tirgoschanàs laiku winu komiji un ziti apkalpotoji, kuri isdod prezes, nef baltus preekschautus, zaur kureem lai naw pahrklahta tikai kermena apakschejà dala, bet ari kruhtis. Scheem preekschauteem jabùt pastahwigi tihreem un kad tee noleetati, tad pahrmainami pret tihreem.

— Pehz parastas kahrtibas fuhrmaneem isdodot biletes un numurus, pristawu kungi lihdſ isdod apleezibu, ka fuhrmana sirgi un ekipaschas peeteekoschâ kahrtibâ. Bet gada laikâ pee fuhrmanu sirgeem noteek daudſ pahrmainu zaur sprahgschanu waj ziteem tahdeem eemesleem, pehz kam, kad jauna pahrraudsischana netop isdarita, fuhrmani leeto pee darba noleesejuschus un slimus sirgus. Lai tas taptu nowèrsts, usdodu eezirknu pristawu kungeem, nosazit un stingri uf to luhkotees, ka fuhrmani, tiklidſ kahdu sirgu pahrmaina notikuse, bef kaweschanas to pasino eezirkna pahrwaldei un bef aplukoschanas no jauna sirgus neleeto pee darba. Kad sirgs top atrasts par derigu pee darba, tad tas japasino man padotai kanzlejai.

— Pilsehtas weterinar-ahrsts, Meij kungs, sinojis, ka pilsehtâ tapuschi eewehroti 4 atgadijumi par trakeem suneem, ko eewehrojot, usdodu eezirknu pristawu kungeem, bef kaweschanas kertees pee stingreem usraudsibas lidsekleem un zaur n[illegible] teem polizijas eeredneem likt stingri uf t[illegible] ka pilsehtas domes nolikums no 1. februar[illegible] par aissardsibu pret suneem pareisi un pilnig[illegible] pildits. Wispirms, uf 1., 3., 5., 6. un [illegible] pamata schajòs nosazijumòs stingri japrasa, ka suni tikai ar uspurneem waj pee schnores top islaisti uf eelas; bet ja kur atgaditos trakums, jeb rastos tikai aisdoms, tad obligatorisko nosazijumu 4. art. stingri ispildams, kas sunu ihpaschneekeem usleek par peenahkumu, tahdâ atgadijumâ suni bef kaweschanas nonahwet, waj to nodot kahdâ iſ weetejàm lopu ahrstetawam. Virmsminetais weids leetojams tikai ar leelu usmanibu un ihsti wajadsigòs atgadijumòs, pehz kam lai neisrahditos, ka sunis bijis kopâ ar ziteem lopeem, waj ari padarijis zilwekeem skahdi. Tikliḑſ top sinots, ka kahds traks suns sakodis zilwekus waj lopus, bef kaweschanas janosaka, ka tas top eeweetots kahdâ eestahdê un tur usraudsits. Wisi ziti darbi atstahjami pilsehtas weterinar ahrsta nosazijumeem, tiklab kas sihmejas uf priwatàm mahjam, waj lopu ahrstetawam. Personas, kas daritu tam preti, sauzamas pee atbildibas uf obligatorisko nolikumu 8. art. pamata. Par katru jaunu atgadijumu, kur parahdijusees trakuma sehrga, bef kaweschanas man japasino.

Pasinojums. Pilsehtas slepenpolizijas nodaka apkihlajuse sekoschi minetas mantibas, kuru eeguhschana islikusees schaubiga. Tamdèl top usaizinati wisi tee, kuri pehdejâ gadâ apsagti, ik deenas, starp pulksten 1 un 2 deenâ, atnàkt slepenpolizijas nodakâ (pilsehtas polizijas pahrwaldes namâ) un apluhkot wineem nosagtas mantibas.

Apkihlato mantibu aprakſts: 1) Weens walejs dahmu selta pulkstens ar metala kehdi. Wahkâ eegraweti burti „A. W."; 2) diwi leelas preseninas; 3) weens paris sahbaku mauzamo; 4) weens pahris kamaschu ahdu; 5) isschuhta, wilnaina dahmu jaka; 6) weens dahmu rudens mehtelis; 7) weena sihdes jaka; 8) weens strikis; 9) weena kaste fosfora kozinu; 10) weeni misina swari.

Sahdsibas. Naktî uf 3. martu Hapsalas eelâ, namâ Nr. 5, iſ tur atrodoschas kolonialpretschu bodes zaur uslauschanu issgtas daschadas ehdamleetas, — 40 rbl. wehrtibâ, kà ari 5 rbl. 50 kap. skaidrâ naudâ.

— Tai paschâ naktî mosâ Kaleju eelâ Nr. 3, iſ Lermana dsihwokla zaur usmuhkeschanu issagta weena selta kehde un weens sudraba zigaru etwijs, 140 rbl. kopwehrtibâ.

Paschnahwibas. Tornu eelâ Nr. 25, atklahtibas namâ peemahjojoschà preeku meita Marija Gajewska, 18 gadus weza, 2. martâ ap plkst. 4 pehz pusd., sewi nogiſſejusees, eenembama fosfora kausejumu. Lihkis tapa nodots ismekleschanas kambarim dehl ispehtischanas no ahrstu puses; dehl paschnahwibas zehlona isdibinaschanas sperti peederigee soli.

— 7. martâ, ap plkst. 7 no rihta, Uhdens eelâ, namâ Nr. 20, atejas weetâ, pee Rigas peerakstitais A. T., 34 gadus wezs, tapa atrasts ar josstu pee klinka pakahrees. Wina lihkis nodots ismekleschanas kambarim dehl ispehtischanas. Dehl paschnahwibas zehlona ismekleschanas sperti peederigee soli.

Sweschas naudas peesawinaschana un isschkehrschana. No Andreas Knages tirdsneezibas firmas 27. febr. tapa sinots slepenpolizijas nodalai, ka kahds no winas komijeem Selmera kontori sanehmis 3000 rbl. naudas un nosudis. Slepenpolizijas un ahrejàs polizijas isdariteem pakalmekleju meem bij labas sekmes, pee kam mekletais komijs zaur Jelgawas Ahrrigas 2. eezirkna weetu ispild. pristawu Richteri ar zitu polizijas agentu peepalihdsibu 28. februarî no rihta tapa apzeetinats kahdâ tureenes aiklahtibas namâ. Pee wina tapa atrasti 2193 rbl.; pahreja nauda, kà winsch isteizees, tapuse isschkehrdeta un pa dalai, kà domajams, ari nosagta. Bef tam pee wina atrada ari kahdu rewolweri un 22 patronas. Ismekleschana ussahkta un wainigais taps nodots peederigai teesai.

Sakerts saglis. 2. martâ slepenpolizijas eeredni apzeetinaja iſ Rigas 3. meerteesnescha kameras ibehgusho Peteri Dmitrijewu, kursch bijis apsuhdsets dehl sahdsibas un noteesats uf 8 mehnescheem zeetuma.

Nelaimes atgadijums. 2. martâ, tà ap plkst. 3 pehz pusd., Mihlgrawi, Fabriku eelâ Nr. 1, tur atrodoschà krahsotawâ kahds ar krahsu pildits maisis, ap 5 pudi smags, kas tapis nolaists no augschejas etaschas, isslihdejis no zilpas un eewainojis mugurâ 47 gadus wezo strahdneeku Michelsonu. Eewainotais tapis nowests slimnizâ, pee kam par atgadijumu usfahkta ismekleschana.

Atrasts lihkis. 9. martâ, tà ap plkst. 6 no rihta uf Jelgawas dselszela, pee Jelgawas wezàs stazijas sem kahda pretschu wagona tapa atrasts 65 gadus wezà waktneeka, Ottona Strelewitscha lihkis. Kà domajams, tad wagonus rangschejot, winsch atradis sawu nahwi. Ismekleschana ussahkta.

Ugunsgrèks. 9. martâ, pret plkst. 7 wak., Petera basnizas eelâ, namâ Nr. 3, kwehpi aisdegàs kahdâ skursteni. Nama eedsihwotaji uguni nodsehsa, bef ka buhtu padariti kahdi saudejumi. (R. P. P. A.)

Ugunsgrèks

Kugneeziba.

Kugu ihpaschneeku sapulze. 4. martâ Rigas Latw. Beedribas namâ sapulejàs kahdi 70 kugu ihpaschneeki un kugneeki, kas bij atbraukuschi no Widsemes un Kurzemes malu malam lai peedalitos pee jo swarigu beedribu dibinaschanas. Leetas swarigumu noprasdami, daschi kugu ihpaschneeki un kugneeki nesen eezehla sewischku pagaidu komiteju un tai usdewa, isstrahdat sawstarpejas kugu apdroschinaschanas beedribas statutu projektu preeksch eesnegschanas augstakai waldibai. Pagaidu komitejas preekschneeks Fr. Weinbergs, kà „B. W." sino, wispirms usrunaja sapulzejuschos un tad nolasija dibinajamas kugu apdroschinaschanas beedribas statutu projektu, kuru klahtesoschee weenbalsigi peenehma un paralstija preeksch eesnegschanas augstakai waldibai. Pehz tam sapulzei zehla preekschâ kredit sabeedribas nolihguma projektu, kuram ari kahda dala no kugu ihpaschneekeem perkrita. Preeksch galiga sawstarpeja kreditnolihguma isgatawoschanas un sabeedribas nodibinaschanas peeteikuschees lozekli atsina par derigu, wehl turpmak sapulzetees.

Iſ muhsu weesigàs sadsihwes.

Rigas Latw. teatris. Swehtdeen, 15. martâ, plkst. 7 w. „Nemeerigi laiki." Joka luga ar dserdaschanu un dejam 8 bildès. Latwisku no K. Schilina.

Pawasara beedr. Swehtdeen, 15. martâ, plkst. 1 pehz p.: Pilna sapulze.

..s. **Rigas pahrtikas beedr.** Swehtdeen, 15. martâ, plkst. 2 p. p. Rigas Latw. beedr. namâ: General-sapulze.

Rigas dseed. beedr. Swehtdeen, 15. martâ, plkst. 3 p. p., Rigas Latw. beedr. namâ: Pilna sapulze.

Rigas Latw. labd. beedr. Swehtdeen, 15. martâ, plkst. 2 p. p.: General-sapulze.

Wakejas wehstules.

Weesulim. Kapèz Sawus rakstus esat farakstijuschi juku jukam, uf abâm lapas pusem?

Kr. T. — R. Juhs jau ilgus gadus rakstat awisem un tomèr wehl nesinat, ka rakstus redakzijai wajaga eesuhtit tâ rakstitus, ka eespehjams katru gabalu pehz patikschanas isleetot, bet newis juku jukam, uf abâm lapas pusem usrakstitus.

Pasar. Blt. Uf. Jums gan neweens mirstigs zilweks eepreeksch nespès noteiki, zik katrs rakstis duhs wehrts, ko nodomajuschi rakstit!

J. Jehr. — O. Telpas trukuma dehl — nahkoschâ numurâ.

Sw. A. — E. Tapat.

J. Mat. — Glv. Wispirms eemahzatees laut zik pareisi rakstit un kad esat ilgaku laiku eestrahdajuschees, tad tik zeleet tahdus preekschlikumus!

Pet. Beedr. — Isbrsk. Nauda sanemta.

Golgowsueetim. Rakstus ne-eewehrojam, ja eesuhtitajs redakzijai naw usdewis sawu ihsto wahrdu un uswahrdu, kâ ari dsihwes weetu.

Neboisam. Tapat.

Leleeschu Atim. Tapat.

Gahjsemneekam. Rakstî sanemti — pateizamees.

Wehtr. — N. Tapat. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 15. martâ 1892. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
" "	"	2	"	Bernewitz.
Gertrudes basnizâ	"	1/2 10	"	A. Walters.
Jesus basnizâ	"	2	"	Bergmanns.
Martin basnizâ	"	9	"	Kehlbrandts.
Trihsweenibas basn.	"	9	"	Bankins.
Pahwila basnizâ	"	1/2 9	"	C. Walters.
" "	"	6	"	C. Walters.
Lutera basnizâ	"	1/2 9	"	Paukschens.

Tirgus finas.

Rigâ, 11. martâ 1892. g.

Zenas par labibu naw pahrgrosijuschas.

No ahrsemem.

Wahzija. Apspreeschanai preekschâ zeltais jaunais tautskolu likums, kâ finams, atrada leelu pretestibu. Tagad nu sino, keisars Wilhelms isteizees, ka tee buhtu jaatnem atpakal, tadèl, ka tautâ atraduschi tahdu pretestibu. Newaredams zeest, ka wina preekschlikumu atraida, tautas apgaismoschanas ministrs grafs Zedlizs atsazijees no amata. Lihds ar winu eesneedsa atlubgumos no amata ari walstskanzlers Kapriwi. Tagad nu sino, ka Kapriwis eepreeksch paleek amatâ kâ walstskanzlers un Pruhsijas ahrleetu ministrs, turpretim par Pruhschu ministru preekschneeku nahks zits. Grafa Zedliza atlubgumees no amata peenemts.

— Keisara Wilhelma weselibas stahwoklis, kâ rahdas, naw wisai apmeerinoschs. Dakteri winam dewuschi padomu, lai lihds scha mehnescha beigam klusumâ usturetos Hubertusstokâ. Domajams, ka te nebûs weenkahrscha saauksteschanâs ween, bet ka keisaram kahda nopeetna slimiba. Runâ pat, ka drihsumâ eezelschot pawaldonibu, un kâ tahdu min keisara brahli prinzi Heinrichu, kas esot leels Bismarka zeenitajs. Tâ tad, ja walodas apstiprinajas, lehti war notikt, ka dselskanzlers atkal nahk walsts amatâ.

Franzija. Parisees chi wehl arween koti usbudinati anarkistu rihzibas dehl, jo wairakâs weetâs bijuschi dinamita sprahdseeni. Tâ breesmoni bij nodomajuschi ussperts gaisâ Lobo kasarmu. Par laimi nekahda leela nelaime nenotika, tik ehka tapa sabojata. Tagad Parisê isdara ruhpigas mahju kratischanas. Sino, ka sakerti ari diwi anarkisti, no kureem domâ, ka wini isdarijuschi sprahdseenu Lobo kasarmâ.

Belgija. Ogli raktuwes Anderlijâ wehl arweenu deg. Breesmigâ nelaime, par kuru isgahjuschâ numurâ sinots, zehlusês zaur kahdu atreebigu strahdneeku.

Anglija. Ogli raktuwu strahdneeku weetneeki Londonê notureja sapulzi, kurâ nospreeda: 1) ka wisi strahdneeku sabeedribas lozekli eepreeksch strahdâ tikai 5 deenas, lai raschoschanu aprobeschotu; 2) ka wispahrejai beedru swehtku deenai jabût wisôs eezirknôs weenai un tai paschai; 3) ka katrâ pirmdeenâ naw jastrahdâ; 4) ka schee nolehmumi nahk spehkâ ar 11. aprila deenu. Tahlak saeima nolehma, darbus scho pirmdeen ussâkt, jo esot tas panâkts, ko gribejuschi, prot, ka ogli zenas zehluschâs. Awise „Times" us to peesihmè, waj strahdneeki ari to gribejuschi panâkt ka wini, atraudamees no darba, pasaude kahdus 4 lihds 5 milj. rbl.? Neskaitami ogli razeji pasaudejuschi darbu un atrodotees leelâ truhzibâ.

Bulgarija. Waldiba topot no wisâm pusem usskubinata, lai sasauzot tautas weetneekus un Bulgariju lai pasludinot par patstahwigu walsti.

Telegramas.

Peterburgâ, 12. martâ. Scha mehnescha pehdejâs deenâs Wisaugstakai truhkumzeeteju komitejai eenahza 47,000 rbl., starp teem 13,000 rbl. kâ konzerta eenehmums, kas, kâ finams, tapa isrihkots Nu-Jorkâ muhsu no neauglibas peemekleto apgabalu eedsihwotajeem par labu.

Berlinê, 23. (11.) martâ. Keisara slimiba aprobeschojas wispahrejâ gurdenumâ un stiprâ aisimakumâ. — Suhdsibas par majestates apwainoschanu atstahtas us pascha keisara pawehli.

Berlinê, 24. (12.) martâ. Grafs Kapriwi paleek walstskanzlera un Pruhschu ahrleetu ministra amatôs, tomèr winu atzehla no walsts ministrijas preekschneeka amata. Par Pruhschu ministru preekschneeku eezehla grafu Boto Eulenbergu (konserwatiws) un par tautas apgaismoschanas ministri walstssekretaru Bosse (klerikals).

Parisê, 24. (12.) martâ. Kâ „Journ. des Debats" sino, polizija nahkuse us pehdam kahdai anarkistu bandai, kas rihkojusês ar gifti un esot trihs lozekli apzeetinati, winu darbnizas top ismekletas.

Londonê, 24. (12.) martâ. Apakschnams atmeta otrâ sehdê preekschlikumu par 8 stundu darba laika eeweschanu kalnraktuwês.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 12 марта 1892 г.

Sludinajumi.

Adwokats Stroinowskis
ziwil- un kriminal-leetâs ir runajams no pulkst. 8—10 rihtâ un no pulkst. 5—7 wakarâ
Wehwer-eelâ Nr. 6.

Nowgorodas gubernâ, Borowitschas apr., pahrdod preeksch nomeschanâs **semi dakam** no 10 defetinam un wehl wairak, kas fastâw no mescha un aramas semes un plawam, par zenu no 20—30 rbl. defetinu. Pee nolihgschanas top atlauts, maksu ari wehlaki isdarit. Tuwakas finas pee Jura Balod, Schkipas mahjâs pee Ogres stazijas. 2

Witebskas gubernâ, Luzinas apr., ir **pahrdodamas** jeb **isrentejamas**
twaika dsirnawas.
Pahrdodams
jaunusbuhwets krogs
ar semi, bes tam wehl daschi pa dalai pasihstami, pa dalai nepasihstami semes gabali. Tuwakas finas schihs lapas ekspedizijâ. 3

Ehwelbenkis
lihds ar darba-leetam lehti pahrdodams Aleksandra-bulwarî Nr. 1, kort. 11.

Stipri un lehti
teek wisi preekschmeti no stikla, porzelana, fajangfa, mahla, juhrputâm, marmora, malachita, silonkaula u. t. t. Peldu eelâ Nr. 17 (21), 2 tr. augstu sakiteti.

Noliktawa:
Kungu un Petera basnizas eelu stuhrî.
Lehtas apawas preeksch mahjas!
Bruhnas
drehbes sahtarejamas kurpes
ar gumijas solem
leelâ iswehlê preeksch kungeem, dahmam un behrneem
ihpaschi lehti
J. W. Mündel
Rigas gumijas preesch fabrikas noliktawâ.
Dibinata 1864. g. 3

Wairak simtu birkawas 4
seena
(ne atals) no pehrnâ un aispehrnâ plahwuma, is Daugawas plawam, par daschadâm zenam, no 3 rbl. lihds 4 rbl. 50 kap. birkawâ, us weetas, katrâ laikâ **dabujams** Mihlgrahwi pee **Kaupina,** 6 werstes no Rigas.

!! Nost ar sliktî peegukoschâm drahnam!!
Wezakas, kâ ari jaunakas dahmas war eemahzitees mehra nemschanu, sagreeschanu un usprowescha nu, 2 lihds 4 nedelâs, pehz jaunakâs metodes. 1
A. Irbe kundse,
leelâ Kaleju eelâ Nr. 25.

Fr. Lassmana
sehklu tirgotawa
Rigâ, Aleksandra-bulwarî Nr. 1,
peedahwâ wisas
puku-, dahrsa-
un daschadas
lopbaribas augu sehklas.
Us galwoschanas labi dihgstoschas un pareisas sortes, par pasihstamî lehtâm zenam.
Semkopjeem-pirzejeem dodu drukatu pamahzischanu par lopbaribas augeem, par brihwu lihdsi.
Laipni luhdsu pastellesschanas us sewischkas lapinas rakstit, kura lihds ar aprehkinu, teek pee sehklam atrakal dota. 1

Pirmâ Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,
dibinata **1827** Peterburgâ.
Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000** rbl.
Rezerwes kapitali . . . . . **3,000,000** rbl.
General-agents: **R. John Hafferbergs,**
Rigâ Kungu eelâ Nr. 22.

Rigas twaika-pehrwetawa, drukatawa un kihmiska masgatawa
no
A. Danziger.
Fabrika: Rewales (senak Meera) eelâ Nr. 5.

Wisas paschu austas jeb ari bodes drahnas teek wisjaunakâs krahsâs ihsti pehrwetes, ka masgajot nenoplûk, appreteeretas.
Wilna, sawehrpta un nesawehrpta, teek par wislehtakâm zenam pehrweta, bes ka ta saweltos jeb sapinkatos; ja wehlâs, teek ari schahteeretas no ihsti gaischâm lihds tumschâm.
Nahtnas dsijas un kokwilnas deedsini jeb schkehri teek wisadâs krahsâs pehz wehleschanâs pehrwetas.
Kleites, galdauti, apleekamee lakati, apakschwahrki teek apdrukati, tillab ar elas, kâ ar uhdens-krahsu.
Preeksch preseschanas, degadeereschanas, welschanas un uskahrschanas, teek drahnas peenemtas un us lehtako un ahtrako isgatawotas.

Rigâ man ir 4 peenemschanas weetas (bodes):
Eeksch-Rigâ: Skahrnu eelâ Nr. 4.
Peterburgas Ahrrigâ: leelâ Alesander eelâ Nr. 13.
" " Rewales (sen. Meera) eelâ Nr. 5, netâl no leelâ pumpja.
" " Terbatas (sen. Kalku) eelâ Nr. 13.
Tukumâ: leelâ Pils eelâ, Hirschfeld namâ.
Zehsis: Leelajâ eelâ Nr. 9, Aiselneeka namâ, pee **M. Stanke.**
Jelgawâ: Pastes eelâ Nr. 9, pee **E. Babkowsky.**

Pirmâ leelâ Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.
Fabrikas sihme.
Москва 1882. Симферополь 1888. Харьковъ 1887. Одесса 1884.
Selta un sudraba medalas.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.,
Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu us muhsu **rihsusterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadèl mums eespehjams, ar katru eeschsemes kâ ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschâm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsusterkele** ir us wisâm isstahdem Kreewijâ ar augstakâm medalam tikuse apbalwota.
Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumâ** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee
Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,
kolonial-pretschu pahrdotawa,
Schahlu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.

Wisaugstaki apstiprinatâ Widsemes gubernas semkopju sabeedriba
sem firmas
„Paschpalidsiba",
agrakais Widsemes konsumweikals,
Rigâ,
Walnu eelâ Nr. 2,
pretim pulweru tornim.

Ween- un wairak lemeschu
arkli,
ekstirpatori, krimeri,
sehklas apklahjamee,
ezeschas un skritul rukli,
ahbolina sehjamas maschinas,
platsehjmaschinas,
stifta rokas un gehpelu kuhleji,
sirggrahbekli „Tiger",
ekselmaschinas, pusmaschinas,
trijeeri,
dezimal-swari un bumbas,
ahdas dsenamas siksnas,
kanepaju jostas,
maschinu-ellu
u. t. t., u. t. t.

Dselss, fahls, filkes.
Superfosfati, kaulu-milti, tomas-sahrni, kainits.
Sarkanâ ahbolina un timoteja-sehklas
u. t. t.
Wisas semkopjeem wajadsigas prezes par lehtakâm zenam.

Ahrrigas filiale
pee
F. A. Kocha,
Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 15.

Печатать разрѣшается. Рига, 13 марта 1892 г. — Рижскій Полиціймейстеръ Подполковникъ Рейхардтъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsts Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.